

Datum: 5 mei 2021

Betreft: Zienswijze transformatie winkelpand Stationsstraat 3 Wageningen

Aanvraagnummer omgevingsvergunning 5781245 d.d. 28-1-2021; verlenging beslistermijn omgevingsvergunning, uitbreiding gebouw met verdieping t.b.v. bouw van 18 appartementen (Zaaknummer 2021W0239) d.d. 24-3-2021

Aan het College van B&W van Wageningen

Geacht college,

Met gemengde gevoelens heeft de Vereniging Wageningen Monumentaal kennis genomen van het voornemen van de eigenaar van Stationsstraat 3 om dit voormalig SNS bankgebouw grondig te verbouwen tot 18 appartementen. Dit gebouw is in 1967/68 tot stand gekomen kort nadat hier een deel van de Wageningse stadsgracht was gedempt.

In de loop der jaren is binnen de Wageningse gemeenschap de roep om de gracht weer volwaardig open te graven steeds sterker geworden. Het SNS bankgebouw staat met een deel in het tracé van deze gedempte gracht. Daardoor is er steeds vrij algemeen van uitgegaan dat voor herstel van de stadsgracht sloop van dit pand onvermijdelijk zou zijn. In het recente verleden is daarom geprobeerd om met sloop en een nieuwe, zeer aanzienlijke hoogbouwmassa financiering van het heropenen van dit stukje stadsgracht mogelijk te maken. Maar een dergelijke bouwmassa op deze plek bleek voor de Wageningers niet aanvaardbaar. Ook onze vereniging heeft zich daar indertijd tegen gekeerd.

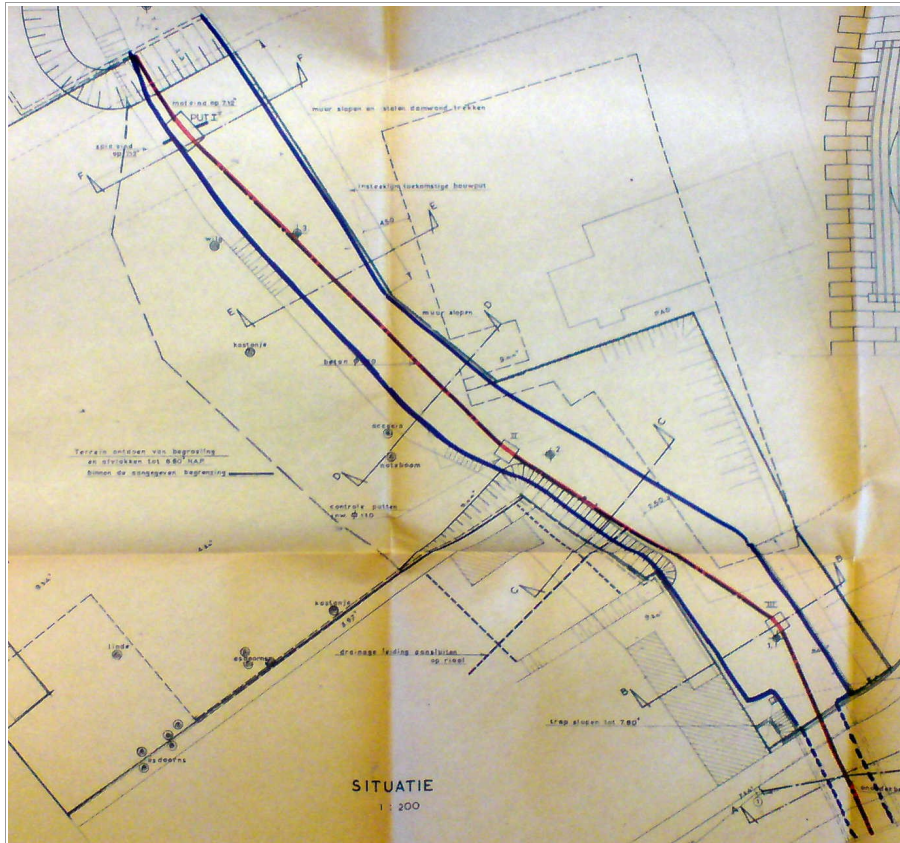
Om die reden waren we extra geïnteresseerd in dit project om in het gebouw te investeren en het te transformeren in plaats van te slopen. Het gebouw maakt een solide indruk en kan nog jaren mee. Bovendien is het een getuigenis van de ambitieuze, modernistische stedenbouwkundige plannen voor Wageningen uit de 60er en begin 70er jaren. Sloop zou dan ook kapitaalvernietiging zijn¹. Maar het SNS gebouw kan tevens een eigentijdse facelift goed gebruiken. In dat verband is de toevoeging van een extra verdieping op een groot deel van het pand voor ons ook geen groot probleem.

Waar we wel heel veel moeite mee hebben is dat in de plannen voor transformatie van het pand nu op geen enkele wijze rekening wordt gehouden met de loop van de stadsgracht en het heropenen van het deel daarvan, dat pal langs en gedeeltelijk onder een hoek van het pand is gesitueerd.

¹ Hierin sluiten we graag aan bij een citaat van de winnaars van de Pritzker Prize 2021, de architecten Lacaton en Vassal: "Sloop is een gemakzuchtige korte termijn-beslissing. Het is een verspilling van energie, materiaal en geschiedenis. Bovendien heeft sloop een zeer negatieve sociale impact. Voor ons is het een daad van geweld". (NRC 18/3/2021)

In de afgelopen jaren hebben vooral het Platform Stadsgracht én onze vereniging maar ook andere organisaties met u als stadsbestuur daarover gecommuniceerd en de diverse verantwoordelijke wethouders en het WOC zijn daarbij gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat dit een verrijking van de cultuurhistorische uitstraling zal zijn voor de vestingstad Wageningen en dat deze hersteloperatie moet worden uitgevoerd om de lokale economie een boost te geven en de stadsentree weer haar historische vorm terug te geven. Wageningen kan dan ook weer als heuse vestingstad op de kaart gezet worden.

Indien de verbouw van het pand plaats vindt zonder met dit aspect rekening te houden, zal het herstel van de stadsgracht met vele decennia worden vertraagd. Dat vinden wij niet acceptabel. Wij zijn van mening dat de verbouw qua vormgeving zowel als constructief rekening moet houden met het herstel van de stadsgracht.

Deel van de werktekening van de demping; gracht is als blauwe lijn weergegeven, het bankgebouw als streeplijn.

Wij nodigen u daarom uit om het plan zodanig aan te laten passen dat het pand met het met het tracé van de stadsgracht overlappende deel in het water kan komen te staan en dat met het gebruik van de kelderverdieping rekening wordt gehouden met die overlap. Dat is nu zeker niet het geval want er is een parkeergarage gepland waarvan de toegang óp het tracé van de stadsgracht ligt (die toegang ligt ruim 4 m verder westelijk t.o.v. de huidige buitenmuur van het gebouw). Bovendien ligt ook een deel van het huidige parkeerterrein in het grachttracé.

Bovenstaand deel van de werktekening van de demping geeft de relatie van de gracht en de contouren van het bankgebouw aan. Op twee hoekpunten staat het bankgebouw dus in het “water”. Herstel van de gracht volgens de blauwe contour vergt dus op twee plaatsen aanpassingen aan het gebouw en de funderingen. Gevolg is ook dat behalve herstel van de historische situatie de ligging aan een gracht een extra dimensie betekent voor het bankgebouw.

Wij zouden het eigenlijk een logische combinatie vinden dat de transformatie van Stationsstraat 3 gecombineerd wordt met de werkzaamheden voor het heropenen van de stadsgracht. De eerste initiatieven daarvoor dateren reeds uit 2008. Na alle energie die er al in gestoken is, wordt het tijd dat er concrete stappen worden gezet.

We herhalen nog maar even de uitspraak van de betrokken Gelderse gedeputeerde Meijers bij de intentieovereenkomst van 2017: „Dit is een prachtig initiatief om beeld en sfeerbepalende plekken in een stad zo aan te pakken dat het mes niet van twee maar zelfs meerdere kanten snijdt.” Frans ter Maten, heemraad bij waterschap Vallei en Veluwe: „Een zichtbare stadsgracht heeft zoveel meer waarde. Als waterschap hebben wij in andere steden ook meegewerkt aan het zichtbaar maken van weggestopte grachten en beken. Het is prachtig wanneer dat het ook in Wageningen gebeurt.”

Conclusies:

1. Wij adviseren u de plannen zodanig te laten aanpassen dat het herstelplan van de gracht daardoor niet geschaad wordt.
2. Wij zouden graag zien dat het herstelplan van de gracht gelijktijdig met de aanpassing van Stationsstraat 3 wordt aangepakt. Dat is naar onze mening de meest efficiënte gang van zaken.

Hoogachtend,

namens het bestuur van Wageningen Monumentaal,

Han den Ouden, secretaris